

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

9 февруари 1995 година*

„Телевизионна реклама – свободно движение на стоки и услуги”

По дело C-412/93

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, съгласно член 177 от Договора за ЕИО, от Tribunal de Commerce de Paris (Франция), по спора, висящ пред този съд между

Société d' Importation Édouard Leclerc-Siplec

и

1) TF1 Publicité SA,

2) M6 Publicité SA

относно тълкуването на членове 30, 85, 86, 5 и член 3, буква е) от Договора за ЕИО и на Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 г. относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност (ОВ L 298, стр. 23),

СЪДЪТ (шести състав),

в състав: г-н F. A. Schockweiler, председател на състав, г-н P. J. G. Картеун (докладчик), г-н G. F. Mancini, г-н C. N. Kakouris и г-н J. L. Murray, съдии,

генерален адвокат: г-н F. G. Jacobs,

секретар: г-н H. von Holstein, заместник секретар,

като има предвид писмените становища, представени:

- за Leclerc-Siplec, от адв. Bruno Cavalié, avocat от Парижката адвокатска колегия,

- за TF1 Publicité, от адв. Louis Bosquet, avocat от Парижката адвокатска колегия,

- за M6 Publicité, от адв. Pierre Deprez и адв. Philippe Dian, avocats от Парижката адвокатска колегия,

- за френското правителство, от г-н Jean-Louis Falconi, секретар по външните работи в Дирекцията по правните въпроси в Министерството на външните работи, и г-жа

---

* Език на производството: френски.

Catherine de Salins, заместник-директор в същата дирекция, в качеството на представители,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н Richard Wainwright, главен правен съветник, в качеството на представител, подпомаган от адв. Hervé Lehman, avocat от Парижката адвокатска колегия,

предвид доклада за съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на Leclerc-Siplec, за което се явява адв. Bruno Cavalié, на TF1 Publicité, за което се явява адв. Olivier Sprung, avocat от Парижката адвокатска колегия, на M6 Publicité, за което се явява адв. Didier Théophile, avocat от Парижката адвокатска колегия, на френското правителство, за което се явява г-н Jean-Louis Falconi, и на Комисията, за която се явява г-н Richard Wainwright, подпомаган от адв. Hervé Lehman, в съдебното заседание на 7 юли 1994 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат в съдебното заседание от 24 ноември 1994 г.,

постанови настоящото

Решение

1. Със Съдебно решение от 27 септември 1993 г., постъпило в Съда на 4 октомври 1993 г., Tribunal de Commerce de Paris (Търговски трибунал, Париж) е поставил до Съда, съгласно член 177 от Договора за ЕИО, преюдициален въпрос относно тълкуването на членове 30, 85, 86, 5 и член 3, буква е) от Договора за ЕИО и на Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 г. относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност (ОВ L 298, стр. 23; наричана по-нататък „Директивата”).

2. Този въпрос е бил повдигнат в рамките на спора между дружеството за внос Édouard Leclerc-Siplec (наричано по-нататък „Leclerc-Siplec”) и дружествата TF1 Publicité (наричано по-нататък „TF1”) и M6 Publicité (наричано по-нататък „M6”) относно отказа на последните дружества да излъчат реклама на разпространението на гориво в супермаркетите на Leclerc на основание на това, че член 8 от Постановление № 92-280 от 27 март 1992 г. за прилагане на член 27, параграф 1 от Закона от 30 септември 1986 г. относно свободата на съобщенията и за определяне на общите принципи на рекламата и спонсорството (Официален вестник на Френската република от 28 март 1992 г., стр. 4313, наричано по-нататък „постановлението”), изключва сектора на разпространението от телевизионната реклама.

3. Leclerc-Siplec, след като е завело дело срещу TF1 и M6 пред Tribunal de Commerce de Paris и като поддържа мнението, че член 8 от постановлението противоречи на няколко разпоредби от Договора и на Директивата, е предложил на трибунала да отнесе въпроса до Съда на ЕО. TF1 и M6, макар и ответници, са изразили пълно съгласие с Leclerc-Siplec. В допълнение към това, TF1 е посочило, че тълкуването на Съда на ЕО следва да

има общ характер и да се отнася не само до разпространението, но също така и до всички сектори, изключени от ефирното време с постановлението.

4. Препращащата юрисдикция, след като е установила, че различни органи, до които се е допитала, включително Държавния секретариат по съобщенията, Conseil supérieur de l'audiovisuel (Върховен съвет за аудио-визуалния сектор, наричан по-нататък „CSA”) и Bureau de vérification de la publicité (Бюрото за контрол върху рекламата), потвърдиha тълкуването на TF1 и на M6, според което въпросната реклама попада под забраната на член 8 от постановлението, е спряла производството и е поискала от Съдът на ЕО да постанови по преюдициалното запитване.

„дали членове 30, 85, 86, 5 и член 3, буква е) от Договора и Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 г. следва да бъдат тълкувани като забраняващи на държавите-членки да не допускат, със закон или подзаконов нормативен акт, телевизионни реклами по отношение на някои сектори на икономическа дейност, по-специално сектора на разпространението, и по-общо, дали член 8 от Постановлението от 27 март 1992 г. може да бъде считан за съвместим с упоменатите по-горе разпоредби.”

5. Член 8 от Постановлението забранява „рекламирането, от една страна, на стоки, чиято реклама е забранена със закон, и от друга страна, на следните стоки и икономически сектори :

- напитки с алкохолно съдържание повече от 1,2°;

- литературни издания;

- кино;

- преса;

- разпространение, с изключение на отвъдморските департаменти и територии, и териториалните общности Mayotte и Saint-Pierre-et-Miquelon.”

6. Член 21 от Постановлението предвижда, че CSA контролира спазването на тези разпоредби.

7. CSA е издало решения в смисъл, че рекламирането от страна на „производители-разпространители”, към които не се прилага забраната за телевизионна реклама за сектора на разпространението, не могат да се позовават на магазините, в които стоките се разпространяват.

Относно компетентността на Съда

8. Комисията констатира като предварителен въпрос, че преюдициалното запитване е недопустимо. Тя счита, че от препращащото решение на националния съд е видно, че пред националния съд няма спор, тъй като иска на Leclerc-Siplec просто цели да получи отговор на преюдициално запитване. Във всеки случай, когато този съд по предложение на TF1 е разширил въпроса на Leclerc-Siplec, за да включи икономическите сектори извън тези в неговия първоначален предмет, сектора на

разпространението, националният съд е отнесъл въпрос, свързан с несъществуващ спор, дори и скрит, между страните.

9. Съгласно член 177 от Договора, когато въпрос за тълкуване на Договора или на вторичните актове на институциите на Общността е повдигнат пред национална юрисдикция на държава-членка, тази юрисдикция може, ако прецени, че решението по въпроса е необходимо, за да му позволи да постанови своето решение, да поиска от Съда на ЕО да постанови по този въпрос.

10. В контекста на тази процедура за препращане, националният съд, който е единственият, който познава пряко фактите по делото, е в най-добро положение да прецени, като познава напълно предмета на спора, необходимостта от отговор на преюдициално запитване, което да му позволи да постанови съдебно решение (вж. Решение от 29 ноември 1978 г. по дело Pigs Marketing Board, 83/78, Recueil, стр. 2347, Решение от 28 ноември 1991 г. по дело Durighello, C-186/90, Recueil, стр. I-5773 и Решение от 16 юли 1992 г. по дело Meilicke, C-83/91, Recueil, стр. I-4871, точка 23).

11. Следователно, когато въпроси, поставени от националния съд, са свързани с тълкуване на разпоредба на правото на Общността, Съдът на ЕО по принцип е длъжен да се произнесе (вж. Решение от 8 ноември 1990 г. по дело Gmurzynska-Bscher, C-231/89, Recueil, стр. I-4003, точка 20).

12. Независимо от това Съдът е преценил, че за да се определи дали той е компетентен, е необходимо да се проверят условията, при които делото е било отнесено до него от националния съд. Духът на сътрудничество, който трябва да е водещ в преюдициалното производство, изисква от националния съд да държи сметка на функцията, възложена на Съда на ЕО, която е да допринася за правораздаването в държавите-членки, а не да дава становища по общи или хипотетични въпроси (Решение от 3 февруари 1983 г. по дело Robards, 149/82, Recueil, стр. 171 и Решение по дело Meilicke, посочено по-горе, точка 25).

13. Предвид тази функция Съдът е преценил, че той не може да постановява по преюдициален въпрос, повдигнат пред него от националния съд, когато тълкуването на правото на Общността няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора по главното производство.

14. В настоящия случай е очевидно, както френското правителство е посочило, че предмета на спора по главното производство, за Leclerc-Siplec, е националният съд да установи, че отказът на TF1 и M6, на основание на член 8 от Постановлението, да излъчи реклама за разпространение на гориво е несъвместим с правото на Общността. Фактът, че страните по главното производство са съгласни по отношение на резултата, който се цели, не намалява действителността на спора.

15. Следователно, доколкото поставеният въпрос е свързан с тази цел, той е обективно необходим за разрешение на спора по главното производство. Това обаче не е така, що се отнася до забраната за телевизионна реклама на други стоки или икономически сектори.

16. От изложените по-горе съображения следва, че на поставения въпрос трябва да бъде отговорено, доколкото той се отнася до изключването от телевизионната реклама на икономическия сектор на разпространението.

Относно тълкуването на разпоредбите, посочени от преюдициалния въпрос

17. Поставеният въпрос, определен по такъв начин, се свежда до въпроса дали съответно член 30 от Договора, членове 85 и 86 във връзка с член 5 и член 3, буква е) от Договора и Директивата, трябва да се тълкуват в смисъл, че забраняват на държава-членка да забранява със закон или с подзаконов нормативен акт излъчването на реклами за сектора на разпространение от радиотелевизионни станции, установени на нейната територия.

Относно член 30 от Договора

18. Съгласно постоянната съдебна практика на Съда, всяка мярка, която е в състояние да възпрепятства, пряко или непряко, действително или потенциално, вътрешната търговия в Общността, (Решение от 11 юли 1974 г. по дело *Dassonville*, 8/74, *Recueil*, 837, точка 5), представлява мярка с равностоен на количествено ограничение ефект.

19. Законова или нормативна мярка като посочената в главното производство, която забранява телевизионните реклами в сектора на разпространение, не е предназначена да регулира търговията между държавите-членки. Още повече, такава забрана не възпрепятства разпространителите да използват други форми на реклама.

20. Действително, такава забрана може да ограничи обема на продажбите, а по такъв начин и обема на продажбите на продукти от други държави-членки, доколкото той лишава разпространителите от конкретна форма на реклама на своите стоки. Но остава въпросът дали такава възможност е достатъчна да характеризира въпросната забрана като мярка с равностоен на количествено ограничение ефект върху вноса по смисъла на член 30 от Договора.

21. Прилагането към продуктите от други държави-членки на национални разпоредби, които ограничават или забраняват някои условия на продажба, не е от такъв характер, че да възпрепятства, пряко или непряко, действително или потенциално, търговията между държавите-членки по смисъла на Съдебното решение *Dassonville*, посочено по-горе, доколкото тези разпоредби се прилагат към всички търговци, които действат на националната територия, и доколкото те засягат по еднакъв начин, *de jure* и *de facto*, търговията с местни продукти и с тези от другите държави-членки. При положение че тези условия са изпълнени, прилагането на такива правила към търговията с продукти от друга държава-членка не е от такъв характер, за да възпрепятства техния достъп до пазара или да възпрепятства достъпа в по-голяма степен, отколкото то възпрепятства достъпа на местните продукти. Следователно такива правила попадат извън обхвата на член 30 от Договора (вж. Решения от 24 ноември 1993 г. по дело *Keck* и *Mithouard*, C-267 и 268/91, *Recueil*, стр. I-6097, точки 16 и 17, и Решение от 15 декември 1993 г. по дело *Hünernund* и др., C-292/92, *Recueil*, стр. I-6787, точка 21).

22. Разпоредба като тази, разглеждана по главното производство, се отнася до условия на продажба, тъй като тя забранява конкретна форма на насърчаване (телевизионна реклама) на конкретен метод за търговия с продукти (разпространение).

23. В допълнение към това, тези разпоредби, които се прилагат независимо от типа на продукта към всички търговци в сектора на разпространение, дори и в случай, че са едновременно производители и разпространители, засяга търговията с продукти от другите държави-членки и тази с местните продукти по еднакъв начин.

24. Отговорът съответно следва да бъде, че правилно тълкуван член 30 от Договора не се прилага, когато държава-членка забранява, по законодателен или нормативен път, излъчването на телевизионни реклами в полза на сектора на разпространение.

Относно членове 85 и 86 във връзка с член 3, буква е) и член 5 от Договора

25. Членове 85 и 86 от Договора сами по себе си са свързани само с поведението на предприятия, а не с законодателни или нормативни мерки, произхождащи от държавите-членки. Въпреки това, от постоянната съдебна практика на Съда следва, че членове 85 и 86 във връзка с член 5 от Договора, изискват държавите-членки да не въвеждат или запазват в сила мерки, дори със законодателен характер, които могат да накърнят ефективността на правилата на конкуренцията, приложими към предприятията. Такъв би бил случаят, по силата на същата тази съдебна практика, когато държава-членка от една страна налага или подпомага сключването на спогодби, които противоречат на член 85, или, от друга страна, отнема на своето законодателство неговия държавен като делегира на частни оператори отговорността да вземат решения за намеса в икономическата област (вж. Решение от 21 септември 1988 г. по дело Van Eysde, 267/86, Recueil, стр. 4769, точка 16, и на последно място, Решение от 2 юни 1994 г. по дело Tankstation't Heukske и Voermans, C-401/92 и 402/92, Recueil, стр. I-2199, точка 16).

26. В настоящия случай, нито един елемент от документите, представени пред Съда, не дава основание да се предположи, че разглежданите национални разпоредби налагат или подпомагат антиконкурентно поведение или засилват действието на съществуващо преди това споразумение.

27. Следователно отговорът трябва да бъде, че членове 85 и 86 във връзка с член 3, буква е) и член 5 от Договора са неприложими към такива национални разпоредби.

Относно Директива 89/552

28. Основната цел на Директивата, която е била приета въз основа на член 57, параграф 2 и член 66 от Договора е да осигури свободно разпространение на телевизионни предавания.

29. За тази цел тя определя, съгласно тринадесето и четиринадесето съображение от нея, минималните правила за регулиране на телевизионни предавания, произлизащи от и предназначени за приемане в Общността, и по-специално на тези, предназначени за друга държава-членка.

30. За постигането на тази цел, глава II на Директивата, посветена на общите разпоредби, изисква от една страна от държавите-членки, от които предаванията се излъчват, да осигурят спазването от страна на телевизионните оператори от тяхната компетентност на разпоредбите на Директивата (член 3, параграф 2) и от друга страна

държавите-членки, които приемат предаванията, да осигурят свободата на приемане и да не ограничават препредаването на тяхна територия на телевизионни предавания от други държави-членки поради причини, които попадат в областите, координирани от Директивата, въпреки че те могат временно да спрат излъчването в някои изрично посочени случаи (член 2, параграф 2).

31. Член 3, параграф 1, от същата глава, предвижда, че държавите-членки са свободни да определят по-подробни или по-строги правила в областите, обхванати от Директивата, по отношение на телевизионните оператори от тяхната компетентност.

32. Областите, координирани от Директивата, включват минималните разпоредби, които регулират държавите-членки, от които се правят излъчванията, във връзка с телевизионната реклама, които се съдържат в глава IV от нея.

33. Два члена от глава IV позволяват на държавите-членки, от които се правят излъчванията, да дерогират от някои от нейните разпоредби относно условията, при които може да се излъчва рекламата.

34. На първо място, член 19 им позволява да определят по-строги правила, отколкото тези в член 18 относно ефирното време, реда и условията на телевизионното излъчване на оператори за радиотелевизионно разпръскване от тяхната компетентност.

35. На второ място, член 20, без да накърнява разпоредбите на член 3, им позволява, в съответствие с правото на Общността, да създадат изисквания, различни от тези на член 11, параграфи 2 - 5 и на член 18, по отношение на телевизионни предавания, които са предназначени за разпространение само на националната територия, и които не могат пряко или непряко да бъдат приемани в една или повече други държави-членки.

36. Общоприето е, че нито член 19, нито член 20 могат да бъдат основание за забрана от страна на държава-членка за телевизионна реклама в сектора на разпространението.

37. Следователно въпросът е дали такава забрана може да бъде основана на член 3, параграф 1 от Директивата.

38. С цел да се определи обхвата на член 3, параграф 1 от Директивата, първо трябва да бъде взето предвид дали държавите-членки могат по силата на тази разпоредба да наложат на телевизионните оператори от тяхната компетентност по-строги правила, отколкото тези, предвидени в глава IV, когато обстоятелствата не са обхванати от членове 19 и 20.

39. Докато член 20 изрично посочва, че той се прилага, без да се засягат разпоредбите на член 3, в член 19 няма такова посочване.

40. Независимо от това, не може да бъде направено заключението, че свободата на държавите-членки да налагат по-строги правила за телевизионна реклама и спонсорството се ограничава до обстоятелствата, изложени в член 19 от Директивата.

41. Такова тълкуване би лишило общата разпоредба в член 3, параграф 1 от Директивата от нейната цел в основна област, обхваната от Директивата.

42. Нито от съображенията, нито от целта на Директивата не следва, че член 19 трябва да бъде тълкуван в смисъл, че отнема на държавите-членки възможността, която им предоставя член 3, параграф 1.

43. Двадесет и седмо съображение от Директивата се позовава общо и без да ограничава обстоятелствата, изложени в член 19, на правото на държавите-членки да определят правила, които са по-подробни или по-строги от минималните правила и стандарти за телевизионната реклама, които са наложени с Директивата.

44. Освен това, постигането на целта на Директивата за осигуряване на свобода на телевизионните услуги при спазване на минималните правила, определени с нея, по никакъв начин не се засяга, когато държавите-членки налагат по-строги правила за телевизионните оператори от тяхната компетентност при обстоятелства, различни от тези, определени в член 19.

45. По отношение на целта на член 3, параграф 1 от Директивата, TF1 и М6 твърдят, че от двадесет и седмо съображение следва, че единствено интересите на потребителите могат да оправдаят по-строги правила, и че като изключва разпространението от телевизионната реклама поради някои икономически интереси, Постановлението се простира извън обхвата на Директивата.

46. Този аргумент не може да бъде приет.

47. Въпреки че такова тълкуване привидно следва от това съображение, то не е подкрепено от формулировката на член 3, параграф 1, която не съдържа каквото и да е ограничение по отношение на интересите, които държавите-членки могат да вземат предвид. Във всеки случай, това съображение не изключва възможността такива ограничения да могат да бъдат обосновавани със защитата на интереси, различни от тези на потребителите.

48. В светлината на тези съображения, отговорът на поставения въпрос следва да бъде, че при правилно тълкуване членове 30, 85, 86, 5 и член 3, буква е) от Договора и Директива 89/552 не възпрепятстват държавите-членки да забраняват, по законодателен или нормативен път, излъчването на рекламни послания за сектора на разпространението от страна на телевизионни оператори, установени на тяхната територия.

По съдебните разноски

49. Разходите, направени от френското правителство и от Комисията на Европейските общности, които представиха становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът (шести състав),

като се произнася по въпроса, поставен му от Tribunal de Commerce de Paris, със Съдебно решение от 27 септември 1993 г., реши:

При правилно тълкуване членове 30, 85, 86, 5 и член 3, буква е) от Договора и Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 г. относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност, не възпрепятстват държавите-членки да забраняват, по законодателен или нормативен път, излъчването на рекламни послания за сектора на разпространението от страна на телевизионни оператори, установени на тяхната територия.

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 9 февруари 1982 година.

Подписи